*I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 68. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 10-го КВІТНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, APRIL 10, 1974 No. 68. VOL. LXXXI.

Сенатор Нанн критикує стратегію Пентагону відносно Европи

Вашингтон. — Демократичний сенатор Сем Нанн із Джорджії в понеділок, 8-го квітня, заявив перед Сенатською комісією для справ збройних сил, що Департамент оборони помиляється, коли твердить, що коли б вибухла в Европі війна, то вона була б довготривалою та „традиційною", тобто не була б атомовою. Сенатор Нанн сказав, що він погоджується з твердженням союзників з НАТО, що війна була б коротка, але дуже інтенсивна. Він заявив, що правдоподібно ця війна також мала б „традиційний" характер, але існує небезпека, що навіть в перших стадіях війни могла б бути вжита „тактична атомова зброя" та що це могло б довести до „стратегічної нуклеарної війни". Сенатор із Джорджії закликав Пентагон і держави НАТО впровадити зміни в збройні сили в Европі, щоб вони були спроможні вести коротку, „традиційну" війну, але не були змушені узалежнюватись від атомової зброї. Сенатор Нанн сказав, що Пентагон помиляється, що американські збройні сили могли б бути підсилені резервами з ЗСА, бо транспортація таких резерв тривала б від 10 до 20 днів, а війна закінчилася б до тижня. Він закидав Пентагонові, що думає категоріями Другої світової війни й тому держить в Европі надто велике число американських вояків, сподіваючися довготривалого конфлікту, а для короткої, але інтенсивної війни не треба такого великого числа, але конечні зміни в стратегії й тактиці. Тому, твердив сенатор Нанн, можна тепер відтягнути з Европи від 29 до 60 тисяч американських вояків, які виконують допоміжну та транспортаційну службу, а скріпити воєнну спроможність залишених частин.

Президент Альжиру відвідає Вашингтон

Вашингтон. — В четвер, 11-го квітня ц. р. президент Альжиру Гоуарі Боумедієн приїжджає з офіційною візитою до Вашингтону. Він відвідає також інші міста Америки. У Вашингтоні президент Альжиру відбуде розмови з президентом Ніксоном і державним секретарем Генрі Кіссінджером. Боумедієн візьме також участь у спеціяльній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. У Вашингтоні буде правдоподібно порушена справа відновлення дипломатичних відносин між ЗСА і Альжиром, які були перервані в часі війни між Ізраїлем і арабськими країнами. Американські офіційні чинники заявляють, що Альжирія піде мабуть слідами Єгипту, але не виключене, що Боумедієн захоче зачекати з рішенням аж державний секретар Кіссінджер діб'ється згоди на припинення війни між Ізраїлем і Сирією.

Стабільність коаліції ізраїльських урядових партій захитана

Єрусалим. — Як повідомляють з Тель Авіву і Єрусалиму, теперішній прем'єр міністер ізраїльського уряду Ґолда Меїр затурбована непорозуміннями, які заіснували внутрі партій, що творять урядову коаліцію. Кореспонденти стверджують, що уряд Ґолди Меїр все ще загрожений, тимбільше, що навіть в урядовій Робітничій партії по довгих консультаційних розмовах не знайдено згоди в питанні, чи міністер оборони Моше Даян повинен залишитися на своєму становищі чи ні. Частина репрезентантів Робітничої партії категорично вимагають резиґнації Моше Даяна і його признання за неуспіхи в останній війні з арабами. Натомість прихильники Даяна домагаються, щоб цілий уряд признався до помилок у т. зв. „жовтневій війні" і подався до димісії та розписав нові вибори. Поважне число членів уряду і парляменту заявили, що коли Моше Даян не зрезиґнує добровільно, вони демонстративно і без попередження покинуть уряд, спричиняючи тим самим урядову кризу.

Вночі з 8 на 9 квітня мало відбутися формальне голосування внутрі Робітничої партії, яке вирішить дальшу долю Ґолди Меїр як прем'єр міністра. Ходять спекулятивні вістки, що Даян може кожного дня зрезиґнувати, але залишиться однак членом кабінету, може навіть як міністер без окреслених завдань. Така розв'язка забезпечила б дальше функціонування теперішнього уряду, без потреби нових виборів.

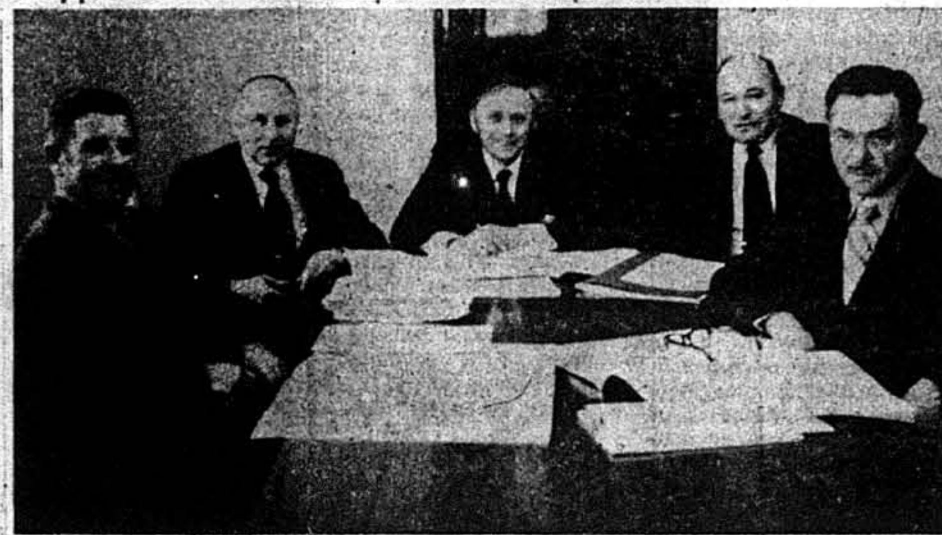
В СССР проходять дні польської культури

Москва. — З нагоди 30-річчя від дня „Польської Народної Республіки", в СССР розпочалися дні польської культури. 1-го квітня була скликана польським посольством в Москві пресова конференція, на якій міністер культури ПНР Юзеф Тейхма виступив з окремою промовою прославляючи польсько-совєтські культурні зв'язки. На пресконференції виступала також Катерина Фурцева, міністер культури СССР. Юзеф Тейхма повідомив, що у сто містах усіх союзних республік СССР виступлять близько 800 майстрів мистецтва з Польщі. У найбільших театрах СССР відбуватимуться спектаклі, фестивалі кіно-мистецтва, виставки образотворчого мистецтва і фотографії. Не забув Юзеф Тейхма згадати і „про довгорічні дружні зв'язки польського і російського народів". Він відмітив, що „нині не можна собі уявити польських міст без шедеврів російської клясики і кращих п'єс радянських авторів".

Ґенк Арон побив бейзбольний рекорд Бейба Рута

Атланта, Джорджія. — У понеділок, 8-го квітня, бейзболіст Ґенк Арон із Атлантської дружини „Брейвз" встановив новий рекорд, вдаряючи 715-ий повний пробіг („говм - ран") своєї кар'єри. Таким чином Арон побив попередній рекорд, встановлений славним членом нюйоркських „Єнкіс" Бейбом Рютом, який за свою бейзбольську кар'єру вдарив 714 повних пробігів. Рут вдарив свій 714-ий пробіг 39 років тому. Аж у понеділок, перед 50,000 публікою, Арон встановив новий рекорд, який також може проіснувати довгі роки, як проіснував рекорд Рута. Арон дорівняв рекордові Рута в четвер, 4-го квітня, під час першої гри бейзбольного сезону 1974-го року, яка відбулася в Синсинаті, Огайо, проти дружини „Редс", а рекордовий 715-ий повний пробіг вдарив у грі проти дружини „Даджерс" із Лос Анджелесу.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ПЕРЕВОДИТЬ ПЕРЕВІРКУ МАЙНА, ДІЛОВОДСТВО І ОРГАНІЗАЦІЙНОГО СТАНУ УНС

Головна Контрольна Комісія УНС. Сидять (зліва): д-р Іван Скальчук, проф. д-р Богдан Гнатюк, мґр Іван Геврик, дир. Іван Винник і д-р Михайло Данилюк.

Джерзі Сиі. — Майно, діловодство, організаційний стан та поодинокі ділянки праці Українського Народного Союзу є цього тижня предметом дбайливої передконвенційної перевірки, яку переводить зобов'язана до цього статутом Головна Контрольна Комісія в складі: мґр Іван Геврик — голова, дир. Іван Винник — заступник, проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук — секретарі та д-р Михайло Данилюк — член. Згідно з дотеперішньою практикою, поодинокі контролери приділюють окрему увагу у перевірці поодиноким відділам-департаментам УНС: мґр Іван Геврик перевіряє Рекордовий відділ, дир. Іван Винник — касовий, д-р Богдан Гнатюк — Союзівку, д-р Іван Скальчук — Організаційний відділ і д-р Михайло Данилюк — видавництво. На закінчення перевірки Головна Контрольна Комісія матиме цієї п'ятниці, 12-го квітня, спільні наради з Головним Екзекутивним Комітетом, а її звіт буде пред'явлений 28-ій Конвенції УНС, яка відбудеться у Філядельфії в тижні від 20-го травня цього року.

Президент підписав закон про підвишку мінімальної платні

Вашингтон. — У понеділок, 8-го квітня, президент Ніксон підписав закон, який підвищить мінімальну заробітну платню з 1.60 до 2.30 доляра на годину. Хоча Президент минулого року вжив „вето" проти майже ідентичного законопроєкту, заявляючи, що він „інфляційний", то в минулий понеділок сказав, що підвищення мінімальної платні не може бути відложене, хоча додав, що має „деякі застереження" до цього закону.

Згідно з підписаним Президентом законом, від 1-го травня ц.р. мінімальна заробітна платня виноситиме 2.00 доляри на годину. Від 1-го січня 1975-го року мінімальна заробітна платня буде вже 2.10 доляра на годину, а 1-го січня 1976 р. зросте до 2.30. Підвишка в мінімальній платні стосується передовсім робітників в індустріяльних і комерційних підприємствах. Крім того, платні понад 7 мільйонів робітників, наприклад домашньої прислуги та стейтових й міських робітників, які досі не були охоплені федеральними стандартами платень, від тепер підпадатимуть під ці стандарти.

Закон також встановляє підвишку в платнях сільськогосподарських робітників, але мінімальний рівень цих платень дійде до 2.30 доляра на годину щойно в 1978-му році. Робітники, які працюють у ресторанах, школах, готелях, одержать 2.30 на годину щойно в 1977-му році, але вже 1-го травня ц.р. мінімальний рівень їхніх платень зросте до 1.90 доляра. Коли 1-го січня 1978-го року закон буде вже діяти у всіх передбачених категоріях, то коло 55 мільйонів американських робітників будуть охоплені федеральним мінімальним стандартом, тобто їхня мінімальна платня виноситиме 2.30 доляра на годину. Закон також передбачає, що мінімальна платня для цілоденних студентів виноситиме 1.60 на годину, але вони не зможуть працювати більше як 20 годин тижнево.

Французи критикують поведінку президента Ніксона в Парижі

Париж. — Поведінка президента Ніксона під час його відвідин у Парижі та участи в жалобних церемоніях після смерти французького президента Жоржа Помпіду з кінцем минулого тижня викликала гостру критику з боку французького уряду, як і преси та публіки. Французи зокрема невдоволені тим, що президент Ніксон під час жалоби в країні по смерти президента Помпіду поводився дуже свобідно на вулицях, переступав поліційні перегороди, щоб стискати руки людям, відбував зустрічі і наради з лідерами інших держав, які приїхали на ті жалобні церемонії. В переданому пресі листі одного із високих французьких урядовців між іншим сказано, що президент Ніксон „безсоромно підставив особисту рекляму замість жалоби цілої нації, вводячи атмосферу голосної гарячковости, нечемности якої дорівнює тільки її нетакт". Найповажніша французька газета „Ле Монд" висловила своє обурення поведінкою президента Ніксона в надрукованому на першій сторінці редакційному коментарі під багатомовним заголовком: „Фестиваль Ніксона", хоча і стверджує в заключенні, що Президент доказав свою спроможність опанувати міжнародну політику і без державного секретаря Кіссінджера. Також численні інші газети, стверджуючи політичну рухливість президента Ніксона, який під час свого побуту в Парижі перемінив приміщення місцевої американської амбасади в Білий Дім, висловлюють невдоволення з його поведінки під час національної жалоби.

Червоний Китай обвинувачує Москву в інтенсивному зброєнні

Токіо. — Як повідомляє з Токіо агенція Асошіейтед Пресс, уряд комуністичного Китаю висунув формальне обвинувачення на адресу Совєтського Союзу за постійне й інтенсивне зброєння атомовою і конвенційною зброєю, прямуючи до ревалізації із З'єдиненими Стейтами Америки за панування над світом. „Совєтські ревізіоністи — стверджує „Нсінгуа", офіційна пресова агенція Китаю — вживають мілітарного натиску, а головно слова „атомова війна" для того, щоб з позиції сили впливати на політичні рішення". Агенція стверджує, що говорення про розброєння є для Совєтського Союзу тільки димовою заслоною, бо в часі, коли йдуть розмови у Женеві і Відні, СССР тримає під зброєю 3,6 мільйонову армію і залишається на сьогодні найбільшою мілітарною потугою в світі.

ТАТАРСЬКИЙ МИСТЕЦЬ ВИБРАВ ВОЛЮ І ТВОРЧІСТЮ ВИЯВЛЯЄ СВОЮ ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ

Джерзі Сиі (Л. К.) — Широкій нашій громаді і світові відома драматична втеча на Захід солістки Київського театру опери і балету ім. Т. Шевченка Ганни Колесник та її чоловіка, диригента тієї опери Володимира і їх сина та родини, але відносно мало відомо, що до тієї родини належав та був учасником тієї драми вибору волі чоловік сестри пані Колесник, пані Ратушної, її тодішній чоловік татарського походження, видатний мистець-маляр Рем Махмудович Багаутдінов. Саме тепер приготовляється велика виставка цього мистця в ґалерії Христини Чорпіти у Філядельфії та буде відкрита в наступну суботу, 20-го квітня, о год. 8-ій вечора. Про себе, своє життя під комуністичним режимом в Україні та свою безмежну любов і захоплення Україною й українським народом, що він виявляє всією своєю творчістю, розповідав мистець Рем під час своїх відвідин в „Свободі" і в УНСоюзі в понеділок, 8-го квітня, в товаристві пані Христини й інженера Степана Чорпітів.

Рем Махмудович Багаутдінов народився 14-го грудня 1927 р. у місті Казані, у Татарській АССР. У 1937-му році родичі Рема були заарештовані органами НКВД. Батько був обвинувачений у „троцькізмі" і розстріляний, а мати була запроторена у мордовські концентраційні табори де страждала 12 років. Дітей (Рема, брата Рафаеля та сестру Аїду) розкидано по дитячих гуртожитках розлогої імперії. Рем попадає в Україну.

Від 1937-го до 1946-го року виховувався у дитячих будинках. З початком 2-ої світової війни був евакуований до Середньої Азії, звідкіля повернувся до Києва у 1945-му році. Тут учився у Київській Мистецькій школі, яку закінчив у 1951 р. Цього ж самого року здав конкурсні іспити до Київського Мистецького Інституту ім. Т. Г. Шевченка. Інститут закінчив у 1957 році у клясі проф. Карпа Дем'яновича Трохименка, студіюючи також у таких мистців, як О. Яблонська та Є. Волобуєв.

У 1960 році був прийнятий до Спілки Художників СССР за участь у багатьох республіканських та всесоюзних мистецьких виставках. Був членом Головного Правління Спілки Художників УССР та членом бага-

(Продовження на стр. 4-ій.)

Мистець Рем М. Багаутдінов на тлі свого образу

Під час відвідин у „Свободі". Сидять (зліва): інж. Степан Чорпіта, пані Христина Чорпіта, власничка мистецької ґалерії у Філядельфії, мистець Рем Махмудович Багаутдінов і ред. Любов Коленська

УККА ПЛЯНУЄ В ЧЕРВНІ КРАЙОВУ МАНІФЕСТАЦІЮ У ВАШИНҐТОНІ

Ню Йорк (УККА). — На засіданні Президії Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки, що відбулося тут 5-го квітня ц. р., вирішено відбути в суботу, 22-го червня Крайову Маніфестацію біля пам'ятника Т. Шевченкові у Вашинґтоні, що його десять літ тому урочисто відкрив президент Двайт Айзенгавер в присутності сто тисяч українців і українок, з протестом проти насильної русифікації та в обороні переслідуваних окупаційним комуно-московським режимом в Україні.

Як донесла преса, в цьому році комуністичний уряд заборонив в Україні святкувати роковини Т. Шевченка. З тієї причини в Києві і у Львові відбулися студентські демонстрації, що спричинили дальші численні арешти. Українці у вільному світі повинні виявити солідарність із братами і сестрами, що борються в Україні. Таким виявом буде заплянована маніфестація у Вашинґтоні до переведення якої намічено Діловий Комітет, в який увійшли представники центральних молодечих і студентських організацій, як і голови Відділів УККА.

У травні такі ж Маніфестації будуть переведені в більших осередках нашого поселення. В тій цілі рішено дати спеціяльні оголошення з українській і в англомовній пресі. На днях буде намічена докладніша програма Маніфестації яка буде своєчасно проголошена.

Засідання Президії Екзекутиви УККА відбулося в приміщенні канцелярії УККА і ним проводив екзекутивний віцепрезидент Йосип Лисогір. На початку розглянено справу придбання дому УККА в Ню Йорку. В тій цілі обговорено пропозиції, які наспіли до УККА від реальностевих фірм. Для докладнішого розглянення їх покликано окрему Комісію в складі: Й. Лисогір, У. Дячук, І. Вовчук, І. Рожанковська, І. Базарко і І. Винник.

Зчерги проф. Л. Добрянський зреферував ряд проблем, які стояли перед ним у Вашинґтоні. І так: підготовка VII Конференції Світової Антикомуністичної Ліґи (ВАКЛ), що відбувається в Вашинґтоні в днях від 8-го до 11-го квітня, забрало йому багато часу на конференції, контакти, випрацювання резолюцій та програми. За його посередництвом два американські конґресмени, Філіп Крейн з Іллиной та Клемент Заблоцький з Висконсин візьмуть активну участь у Конференції.

Американська Рада за Світову Свободу назначила Валентина Мороза кандидатом на одержання „Грамоти Волі" на VII річній конференції ВАКЛ на його внесок. В дні 4-го квітня проф. Добрянський свідчив у Сенатській фінансовій комісії в справі торговельних зносин з СССР, в яких він гостро критикував намагання деяких чинників американського уряду надати СССР спеціяльні привілеї без жадних відповідних для Америки концесій. Між тими концесіями, твердив Президент УККА, повинна бути необмежена еміґрація не тільки для жидів, але також і інших національностей з СССР, з'єднання родин та відновлення Українських Православної та Католицьких Церков.

Деякі ліві американські кола ведуть кампанію за ліквідацію Комісії внутрішньої безпеки в Палаті Репрезентантів. Комісію очолює конґресмен Айкорд. Існування цієї комісії є в інтересі всіх тих американських організацій, які ведуть боротьбу проти комунізму.

Далі він звітував про свої зустрічі з конґресменами Медденом та Розенталем відносно свідчень про встановлення Комітету для Поневолених Націй та відновлення Українських Церков в Україні. Він є в постійному контакті з Комітетами для відзначення 200-річчя незалежности З'єднаних Стейтів Америки та Комісією для справ студій етнічної спадщини, яка ще досі не виготовила аплікаційних формулярів. Проф. Лев Добрянський також звітував про свою доповідь в Гонтсвіл, Алабаба, та надання йому спеціяльної грамоти відзначення „Фундацією Волі" за його працю в ділянці поневолених націй.

Фінансовий звіт склала касієрка УККА мґр Уляна Дячук. Вона подала рахунок зисків і витрат за 1973 рік, ствердивши, що господарка УККА йде згідно із схваленим Радою Директорів бюджетом. Фінансова надвишка 7,015.52 дол. була в 1973 році. Фонд купна дому УККА річно збільшується 10% із прибутків УККА і осягнув вже останньо 160,000.00 дол. Біжучий рік — це, як звітувала дальше мґр У. Дячук, ювілейний рік у збірці Національного Датку, що почався в 1950 році. Через чверть століття тисячі громадян вплачували свій Національний Даток, щоб дати можливість розвинути багатогранну діяльність Українського Конґресового Комітету Америки. Тому намічено відзначити в цьому році установи і всіх тих громадян та громадянок, які впродовж 25-ти років вплачували свої членські датки. Рівно ж намічується дати відзначення всім референтам і збірщикам УНФонду, які впродовж довгих років переводили збірки Національного Датку. В часі літніх місяців Канцелярія УККА приготовить списки всіх тих установ і громадян, що мають бути відзначені Почесними Грамотами і ті списки будуть узгіднені із Відділами УККА.

З черги секретар УККА Ігнат Білинський поінформував Президію про засідання Президії Секретаріяту СКВУ, на яких він був присутній в Торонті. Рівно ж він реферував про нараду членів Секретаріяту СКВУ, які є із терену З'єднаних Стейтів Америки в Секретаріяті СКВУ, і рішення, які були прийняті на тій нараді. Листовну відповідь пересла-

(Продовження на стр. 4-ій.)

Солженіцин домагається звільнення в'язнів

Москва. — Відомий письменник Александер Солженіцин, якого недавно „видворили" з Совєтського Союзу, та який тепер перебуває у Швайцарії, опублікував своє перше звернення-домагання до уряду СССР, в якому домагається звільнення генерала Петра Григоренка, який від 1970 р. перебуває в психітрачному заведенні, що ним завідує КҐБ. Писане звернення було розповсюджене в Совєтському Союзі дисидентами і воно кружляє навіть в самій Москві. В домаганні говориться, що навіть саме управління психіятрачної лікарні не заперечує, що ген. П. Григоренко є здоровою психічно людиною, отже в такому випадку немає потреби держати його в цьому заведенні. Звернення в справі Григоренка й інших політичних в'язнів підписав також відомий математик, член Академії Наук СССР і близький приятель Солженіцина Ігор В. Шафаревич.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безнадійна відсіч

Головна частина активностей українців у вільному світі в поодиноких ділянках скерована на допомогу нашому народові на рідній не своїй землі в його змаганнях до волі і незалежности. В такій ситуації цілком природно, що вона мусить бути у відповідній мірі реакцією на те, що виправляє в Україні окупаційний комуно - московський режим. Проте, не тільки ми реагуємо, але не в меншій мірі змушені реагувати і комуністичні режимники на те, що діється в нашій вільній громаді. Для прикладу вистачить згадати видану під фірмою Наукового Товариства ім. Шевченка та під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича Енциклопедію Українознавства, на яку режимники в Києві зареагували виданням „Української Радянської Енциклопедії". Нічим іншим, як намаганням такої відсічі „буржуазним націоналістам" була публікація однотомовою „Совєт Юкрейн" після того, як старанням і коштом УНСоюзу появилася у видавництві Торонтоського Університету Англомовна Енциклопедія Українознавства. Яскравий і промовистий приклад останньої спроби подібної відсічі маємо тепер.

В останніх місяцях найширший відгомін та своєрідний патріотичний підйом викликали концертові виступи недавньої ще солістки Київського театру опери і балету ім. Т. Шевченка, Ганни Колесник. Її турне ще не закінчилося і вже маємо „відсіч": тільки що одержано повідомлення, що вже цієї осени, в жовтні і листопаді приїждають на концертове турне також солісти того ж Київського театру опери і балету, відома кольоратурне сопрано Євгенія Мірошниченко та протеговані режимниками більше, ніж будь-хто інший, баритон Дмитро Гнатюк.

Ніхто не має сумніву щодо великого таланту й обдарования та мистецької суперлятивности Євгенії Мірошниченко та Дмитра Гнатюка. Можна також передбачити, що в програмі їхніх концертів навряд чи будуть „соцреалістичні" пісні, може будуть деякі із тих, що їх співає Ганна Колесник. Але можна також мати певність, що як довго ці артисти є висланниками режиму, так довго в їхніх виступах не буде, бо не може бути тієї справжньої української душі, що супроводять виступи Ганни Колесник, та які до сліз зворушують публіку. Тому й запляновану режимниками концертову відсіч наперед можна вважати за безнадійну, без уваги на успіх чи неуспіх самих концертових виступів.

Антирелігійна бригада

Кажуть, що „потапаючий і за соломину хапається". Так і в большевиків. Втративши всякий вплив на суспільство і скомпромітувавшись з всякими інститутами", „бригадами атеїстів", „атеїстичними гуртами молоді" й іншими погромницькими антирелігійними і антихристиянськими об'єднаннями і товариствами, московські антинародники хочуть тим разом спробувати, „вхопившись соломинки", хоч частинно врятувати престиж всіх тих антирелігійних спілок і тим самим престиж партії, бож вона, а не хто інший, ініціювала і підтримувала ті всі творива.

Для цього Києво - Печерський державний історично-культурний заповідник створив пересувну науково - атеїстичну виставку, яку назвали: „Християнство та його реакційна роль". Розміщені у двох вагонах її матеріяли експонуються на залізничних станціях Київщини. Виставку супроводять працівники заповідника, які виступають з лекціями. Недавно, розповідає в газеті „Культура і Життя" Н. Шевцова, повернулася перша бригада, яка побувала в Яготині, Березані, Борщівці, Борщівці, Мар'янівці, Коновівці. Науковці заповідника В. Сиченко і В. Павленко прочитали багато лекцій. Завданням виставки, як виходить з репортажу, є „розбити реакційну суть релігії в суспільному житті", показати, що „Церква підтримувала несправедливі загарбницькі війни, освячувала придушення революційного руху" Виставка включає також показ спотворених образів.

Матеріялами виставки організатори намагаються підтвердити також висловлену К. Марксом „правду" про те, що „релігія є опіюмом для народу". Після кожної „лекції" бригадників, демонструються художні й науково-популярні фільми, які включають також „нові радянські свята й обряди".

Уже понад 50 років совєтські верховоди намарно намагаються викоренити релігійні почування з душі народу. Не допомогли їм в тому навіть найжорстокіші засоби, включно з розстрілами. Тим менше допоможуть їм тепер антирелігійні бригади. Їхня боротьба з Богом і релігією поламала свої колеса вже тоді, як починалася.

ПЕСИМІСТИЧНА ФРАНЦІЯ

Париж, березень. — Останніми днями, преса опублікувала висліди опиту, що їх провів спеціялізований Інститут для дослідів прилюдної опінії — СОФРЕС. Цим разом числа — катастрофальні.

На основне питання: Чи справи у Франції йдуть до кращого, чи до гіршого, — 76 відс. (!) відповіли, що до гіршого й тільки 12 відс. виявили оптимізм. Місяць тому відносні числа були: 61 відс. і 18 відсотків.

Основна причина — урядовий плян ощадностей, що заповідає обмеження, тобто свідчить, що кризу далеко не перемогли, навпаки — вона буде поглиблюватися. Тому 46 відс. уважають цей саме плян за найбільшу подію останнього місяця. Лише 32 відс. уважають великою подією наявні страйки, а аж 11 відс. — піднесення швидкости на автострадах до 140 клм./год.

Де найбільше песимістів? Найперше між жінками. Вони схвильовані збільшенням видатків на щоденні закупи. Далі — між чоловіками у віці 50-64, які собі пригадують передвоєнну кризу й повоєнні труднощі, та між молодими від 21 до 34 років, які починають життя і бояться безробіття.

Очевидно, що цей песимізм зумовлює відношення до урядуючої більшости й її основних персонажів. Найбільше довір'я має саме автор господарського пляну уряду, В. Жіскар д'Естен, 58 точок, хоч місяць тому мав ще 60. На другому місці — кол. прем'єр Ж. Шабан-Дельмас, хоч його демісіовано в атмосфері скандалу (закидали, що він замало платить особистого податку, використовуючи своє становище прем'єра). Сучасний прем'єр, П. Мессмер, не зважаючи на переформування уряду, має лише 18 точок (місяць тому — 20). Вперше було поставлене питання щодо популярности міністра закордонних справ і він отримав 19 точок, що виявляє, наскільки французи завжди чутливі на будь - який вияв національної гордости, а цей вияв вони бачать у політиці Жобера: його самостійному поступованні супроти арабських країн і ЗСА.

Серед лідерів опозиції 55 точок отримав провідник соціялістів, Ф. Міттеран (місяць тому — 53), незмінних 22 точки має секретар компартії, Ж. Марше, зросла кількість точок лідерів т. зв. реформаторів — Ж. Леканюе і Ж.-Ж. Серван-Шрайбера.

Ця математика показує, що шанси лівої опозиції (правої у Франції нема) зростають, зокрема коли порівняти популярність прем'єра з популярністю його опонентів. Але так воно виглядає лише на перший погляд. По суті ж, виявляючи невдоволення наявним станом і урядовими заходами, загал здає собі справу, що розв'язка майбутнього не легка й опозиція не має в руках жадної магічної палички. Вже опит щодо господарських справ показав, що песимізм інстинктовний. Як було сказано, він виявляється у жінок під впливом зросту щоденних видатків, у робітників старшого віку, яких майбутнє непевне, й серед молодших, які, почавши працювати, відразу заборгувались на влаштування. Далеко менше песимізму виявили середні й вищі кадри, що мають вгляд у механіку й перспективи господарського життя. Кадри бачать, що сучасна криза джерел енергії змушує уряд переставити багато чого. Наприклад, запляновано швидку побудову дальших нуклеарних е л е к троцентраль, дальшу будову водних гребель, модернізацію копалень вугілля, збільшення імпорту природного газу з Голляндії тощо. Коли бракує бензини, то зросте вага спільного транспорту, а тому фабрики випускатимуть менше автомашин, а більше автобусів, коли сповільниться будова битих шляхів, то зросте розбудова залізниці (у Франції від 1936 р. не збудовано ні одного кілометра нових залізничних ліній), а це значить, що активність країни мусить зменшитися.

Публікуються цілі трактати про те, що Франція має ще досить вугілля і тому газ може багато де замінити мазут. Це приведе до більшого затруднення в копальнях, які закривалися. Зросте також виріб устаткування копалень, що був припинений. Та й врешті - решт: коли арабські країни забагатіють, вони представлятимуть ринок збуту, бо досі вони були бідні, як ось Альжирія, або під господарським оглядом нерозвинені, як ось Лівія чи Савді Арабія, що тримали гроші в сейфах закордонних банків, не витрачаючи їх на устаткування.

Сьогодні світ являє собою більшу чи меншу цілість. Міняється відношення сил, але не зупиняється життя. Коли шукати розв'язок, то їх можна знайти. Ось з Венесуелею підписала Франція вже торговельну домову: за подорожілу нафту буде платити подорожілими тракторами й всяким іншим устаткуванням. Значить — немає причин боятися припинення продукції. Лише це вимагає багато зусиль і змін, а в першу чергу — зміни способу думання.

Чи здібна на це лівиця більше від наявної більшости?

На це питання лише комуністи на 83 відс. висловлюються, що лівиця здатна розв'язати ці преважкі проблеми. Між соціялістами таку віру мають вже лише 60 відс., а між реформаторами тільки 16 відс. Але щодо масових удержавлень, то комуністи вірять у них на 68 відс., соціялісти лише на 48 відс., а реформатори на 29 відс. Назагал же ледве половина не-комуністичної лівиці вірить, що т. зв. спільна програма лівиці знайшла б повну підтримку робітництва.

Тільки 39 відс. соціялістів і 11 відс. реформаторів вірять, що у випадку перебрання влади, єдність лівиці втрималась би довший час.

Тому то дуже правильно один тижневик писав про вищенаведені висліди опиту прилюдної опінії у Франції:

„Виглядає, що французи звикли мріяти про владу лівиці, але погоджуються на владу наявної правиці..."

Це ствердження дуже правильно відбиває невловиму й винятково складну психіку французького народу, що так легко переходив від монархії до якобінства, від терору до Директорії, від республіки до бонапартизму й коронування імператора, а потім знову від республіки до реставрації монархії і... паризької комуни.

Т. Дж.

Леонід Полтава

АНТИКОМУНІСТИЧНА КОАЛІЦІЯ

У час вимушеного „відпруження" між капіталістичним і комуністичним світом, викликаного примарою всезнищуючої атомової війни, а з московського боку — хиткістю економіки і розбіжностями між комуністичними партіями, комуністи поза совєтським бльоком намагаються прийти до влади трьома шляхами. Перший шлях — леґально, з допомогою барабанної пропаґанди, використовуючи закостеніння деяких західніх урядів у аґрарному й ін. питаннях, як це сталося в Чіле. Другий шлях — відкрита війна, як це було і у В'єтнамі, або в Каброджі. Третій шлях — шлях терору, особливо активного в Південній Америці, на Філіппінах і частково в ЗСА; де викрадають людей, беруть великі гроші за викуп і поїдгодовують ними ліві й червоні видання, оплачують активне проникнення комуністичних ідей серед чорного американського населення тощо.

Лівий, а точніше червоний терор набрав особливого розмаху в Південній Америці. Там викрадання різними „тупамаросами", а потім мільйонові викупи на черзі дня. У Бразилії червона пропаґанда проникає навіть у праліси, до неграмотних індіян, а в Чіле вона довела до голосування народу за президента - марксиста Альєнде... Не всі ліберальні, ліві й чисто комуністичні сили підлягають безпосередньо Москві, і не всі Кастрові, але всі вони так чи інакше підривають силу країн демократії і свободи, всі вони є водою на московський млин.

У кінці березня ц. р. в столиці Бразилії — місті Бразилія, відбулася нарада президентів чотирьох південноамериканських держав: Бразилії, Чіле, Болівії та Уруґваю, в яких комуністична пропаґанда і терор викликають особливі неспокої серед населення. На шкоду собі й Арґентині, Перон не приєднався до тих нарад, хоча в Арґентині різні ліві групи, підшиваючись навіть під пероністичний рух, непокоять країну.

У нарадах брали участь президент Бразилії генерал Ернесто Ґейзель, президент Болівії Гуґо Банзер, президент Чіле після повалення комуністичного режиму — генерал Авґусто Піночет і президент Уруґваю Хуан Марія Бордаберрі. Ці держави вирішили наладнати тіснішу економічну співпрацю та тіснішу співпрацю в боротьбі проти комуно - марксистівських терористів і пропаґандистів. Їхнє рішення було відповіддю на повідомлення червоних терористів у їхніх країнах, що вони зформували „Об'єднаний Повстанський Фронт" для узгіднених виступів у чотирьох названих державах. Підпільні аґенти розповсюдили повідомлення про створення такого „фронту" у місяці лютому ц. р.

Щоденник „Ню Йорк Пост" з 25 березня повідомляв, що президенти названих країн „формально не підтвердили створення антикомуністичної коаліції, однак є вказівки, що не формально ці чотири антикомуністичні уряди роблять заходи на різних рівнях для колективної конфронтації й виступу проти комуністичних терористів".

Не всіх терористів контролює Москва чи інший центр так зв. комунізму, і все таки викрадені літаки найчастіше летять до Куби, Альжиру або Лівії, де Москва має найсильніші впливи. Не всі гроші, відібрані в мільйонових сумах від стероризованих родин, потрапляють до московської каси, та це й не потрібно — аби ворохобники могли самі себе фінансувати!

Такого типу „відпруження" світовому комунізмові особливо вигідне.

РЕСТАВРАЦІЯ ІСТОРИЧНИХ БУДИНКІВ

Філядельфія. — Федеральний уряд повідомив, що 9 мільйонів долярів буде призначено на реставрацію понад 10 будинків з часів, коли ЗСА були ще під владою Великої Британії і з часів Американської Революції. Ці будинки, розположені поблизу „Індепенденс Голл" у Філядельфії, мають бути відновлені до 1976-го року, коли ЗСА будуть відзначати 200-річчя своєї незалежности. Буде реставрований будинок, в якому Томас Джеферсон написав проєкт Декларації Незалежности, а також таверна, де відбувалися бенкети для членів Континентального Конґресу, першого крайового законодавчого тіла.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

СОЛЯРНІ ДОМИ

Мрія людини про „скляні, соняшні доми", що була досі доменою фантазії літераторів, починає перетворюватись у дійсність.

Перший соняшний дім світу, що покищо править за соняшну експериментальну лябораторію, побудований в містечку Нюарк, в стейті Делявар, Інститутом „Енерґетичних Перетворень" при Державному Делярварському університеті. Цей Інститут очолює д-р Карло Бер, уродженець Німеччини та один із визначних спеціялістів солярної (соняшної) енергії. Між іншим — він винахідник соняшно - електричної ланки з сульфіду (похідні сірководню), кадмію, що перетворює безпосередньо соняшне тепло в електричний струм. Правда, вона менше видатна за кремнієву ланку, що нею НАСА і КОМСАТ устатковує свої сателіти та дослідні ракети, але зате вона набагато дешевша за неї.

Кадмієва ланка, величиною 3 x 3 інча (7 1/2 x 7 1/2 цм.) коштує сьогодні 6 дол., але її винахідник вірить, що при певних упрощеннях та масовій продукції, можна буде значно знизити кошт її виробництва.

Прототип соняшного дому з електричного боку дуже поганий, головно спадистою формою одноплощинного даху, що нагадує прямокутний трикутник. Але цей дах, це найважливіша частина першого солярного дому, що в ньому заінстальовані всі головні компоненти „соняшної машини", а саме: скляні панелі для поглину променів сонця, кадмієві ланки для вирощування електричного струму та колектори соняшного тепла, що збирають „пальне" для огрівання та охолоджування дому.

У соняшний день температура повітря в колекторах доходить до 210 ст. Ф. 98 ст. Ц.), його спрямовує дувало до підвалу, устаткованого збірниками евтектичної соли (евтектика це суміш кількох речовин, в такому відношенні, що доводить до їхньої одночасної кристалізації). У висліді зутику теплого повітря, сіль починає топитися та абсорбує тепло з повітря та довкілля. У холодні ночі та в зимі холодне повітря допроваджене до тієї соли, обнижує її температуру та доводить до стану замерзання. Під час цього процесу, визволяється тепло з розчину соли, яким огріваємо цілий дім. Другий тип евтектичної соли топиться при температурі 55 ст. Ф. (13 ст. Ц.). Влітку, коли спрямувати до неї гаряче повітря, вона починає інтенсивно топитися та абсорбує тепло з довкілля і повітря, яким з черги, охолоджуємо нутро дому. Очевидно, що власник соняшного дому не мусить бути ознайомлений ні з термодинамікою, ні технікою огрівання та охолоджування. Те все відбувається автоматично, відповідно до цього, як наставити вдомі термостат. Покищо і піддашшя і підвал першого соняшного дому „завалений" механічними улаштуваннями та посудинами з сіллю. Але не слід забувати, що цей дім знаходиться покищо в стадії експериментів і над його покращанням працює кількадесят спеціялістів із різних ділянок знання, включно зі солярним науковцем такої міри, як д-р Марія Телькес.

Архітекти працюють над зміною зовнішнього вигляду дому, термодинаміки над спрощенням системи огрівання і охолоджування, а фізики над збільшенням видатности солярно - електричної ланки. Останнє слово матиме технологія, завданням якої зробити солярний дім, компактним естетичним, а що найважливіше, не дорогим.

Але вже сьогодні можна сказати, що масово продуковані солярні доми не будуть на 100 відс. самовистачальні, тобто не будуть мати змоги перетворювати зі соняшної енергії достатню кількість електричного струму для погону усіх механічно - електричних устаткувань модерного мешкального дому. Вирощування такої великої кількости електричної енергії з соняшного тепла вимагатиме нової революційної методи енерґетичного перетвору, якому не всилі подолати навіть найбільша батерія зі сульфідо - кадмієвих ланок.

Беручи те до уваги, газові електричні та нафтові компанії плянують включитися у систему солярно - будівельного промислу, перебираючи на себе, наприклад, продаж або збереження усіх технічних улаштувань майбутніх, солярних домів. Матеріяльну базу дослідних праць над розвитком солярного дому на терені Державного Університету Делявар, в Нюарку становила федеральна дотація (600,000 долярів) та субвенції приватних фірм (Шел Ойл Ко.). З огляду на енерґетичну кризу пального, федеральний Уряд вставив у свій бюджет на рік 1975 суму 50 мільйонів долярів на потреби солярних дослідів; це дає запоруку, що започатковані експерименти зі солярними домами проводитимуться далі. Можливо, що удосконалення такого соняшного дому забере більше часу, як це уявляють собі ентузіясти солярної енерґії, можливо, що такий дім стане дійсністю щойно в наступному сторіччі. Та важливо, що вже перші стежки в напрямі споруди солярного дому пробиті, і що безкоштовну соняшну енерґію, яку сонце розсіває щедро на поверхню нашої плянети, наче промінне золото протягом багатьох більйонів літ, людина врешті запряже до колісниці своїх потреб у новій добі — енерґетичного добробуту та скляних, соняшних домів.

А. ШТЕФАН

Монс. АВГУСТИН ВОЛОШИН

У 100-РІЧЧЯ НАРОДИН БАТЬКА КАРПАТО-УКРАЇНСЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ.

8

Спочатку 1937 р. д-р Юлій Бращайко, голова „Просвіти" та А. Волошин, заступник голови, на засіданні головного виділу подали внесок, щоб в Ужгороді відбути Всепросвітянський З'їзд 17-го жовтня 1937. З'їхалося до Ужгороду понад дванадцять тисяч активних участників, багато оркестр, пластунів, бандерій. А. Волошин — не дивлячись на свій вік — бадьоро маршував разом з молодими учасниками й на заклик сл. п. Івана Рогача, бути вірними синами українського народу й боротися за повну державну незалежність, прирік тисячам просвітянам на площі Корятовича: „Присягаємо!". Степан Росоха в своїй промові на З'їзді заявив, що „дотепер ми боролися за автономію Підкарпаття, але тепер ми вже не хочемо автономії від чехів, ми хочемо Самостійну й Соборну Українську Державу, за яку будемо боротися до останньої краплі крови!" Чеський щоденник в Ужгороді „Подкарпатскі Гласи" та комуністичний місячник „Чін" домагалися за цю заяву ув'язнення д-ра Росохи. На цьому величавому З'їзді брали ще участь і представники львівського матірнього Т-ва „Просвіти", очолювані д-ром Іваном Бриком.

По сороклітнім існуванні тижневик „Свобода" в Ужгороді, що його майже ввесь час редаґував і видавав Августин Волошин, 15-го червня 1938 р. появився як український незалежний щоденник під назвою „Нова Свобода". Від Організаційного Комітету „Нової Свободи", А. Волошин і Ю. Ревай, в статті „До всього українського громадянства в Чехо-Словацькій Республіці" писали: „Від нині на службу українського народу ставимо щоденну пресу. . . сьогодні маємо в руках зброю, яку ми самі викували власними силами, й яку будемо ми самі гострити й гартувати спільними зусиллями. Цей меч виконаний нами буде безпощадним до всіх і вся, які посміють ставити перешкоди на порозі нашого відродження. Наш щоденник буде також палаючим смолоскипом, що далеко й широко насвітлюватиме шлях, яким ми ведемо наш народ до остаточної перемоги. Своїми скромними матеріяльними силами ми взялися до великої справи. Робимо це в надії, що наш український загал, інтеліґенція, селянство, й робітництво піддержать свій перший щоденник. . .

У днях 3-4 липня 1938 р. відбувся в Ужгороді Восьмий і останній Конгрес Учительської Громади (в квітні 1939 армія Гортія, а від грудня 1944 армія Сталіна окупувала Карпатську Україну). Конгрес відкрив тодішній голова Учительської Громади, Августин Волошин, який після привітання гостей і представників української преси підкреслив, що „Конґрес УГ", чим далі, перетворюється у незвичайно важливі парляментарні наради ведучого елементу нашого народу. . . Найбільшим шкідником нашої народної культури є несвідомість тих „русских", які ще й сьогодні переживають добу національної неграмотности, застоялости й назадництва. Бо це вони довели нас до того абсурду, що ми в двадцятім році існування республіки, в державі Коменского й Масарика, примушені боротися за права матірньої мови в народній школі . . . Та хоча наша організація є найбільшим товариством рідної інтеліґенції, у нашій боротьбі більше значення має якість, ніж кількість, — тому закликаємо всіх до праці над собою!"

Перед виборами А. Волошин попросив членів, щоб вони вибрали другого голову, бо в нього надто багато праці у веденні Центральної Ради та в інших установах. Конґрес погодився на заяву А. Волошина і головою обрано А. Штефана.

У травні 1935 р. тодішній чеський міністер закордонних справ Е. Бенеш заключив Совєтсько-Чехословацький договір взаїмної допомоги на випадок війни, очевидно за ціну, що ЧСР обмежить і згодом спинить український націоналістичний рух. Із кінцем грудня 1935 р. Бенеша обрано президентом — 340 голосами проти 100, і від січня 1936 р. розпочалась спочатку тиха, пізніше щораз більше наявна „деукраїнізація" Карпатської України. По проголошенні Сталіна 15 березня 1938 р., що совєтська армія прийде на поміч ЧСР, якщо Франція виконає свої обов'язки, в деяких містах Карпатської України повилися аґенти НКВД; напр. у травні 1938 р. в Мукачеві в Торговельній Академії під час перерви аґент підслухував, про що говорять учні. Коли проф. Шиналій запитався його, чого він хоче, він відповів йому по-російськи... Той самий чоловік стояв вечорами під вікном помешкання директора ТА, як також під вікном управителя народної школи Івана Кузьми.

У тому ж часі Шкільний Відділ в Ужгороді був в руках чеських національних соціялістів (популярно - Бенешівців) під веденням секційного радника Хмеларжа. Зріст українського руху в Карпатській Україні налякав радника Хмеларжа і він придумав, що провідника й батька українського руху, А. Волошина треба видалити з директури Учительської Семінарії і запізвав його, щоб він подав прохання вийти на пенсію. („Нова Свобода", 6 серпня 1938). Посол Ю. Ревай, заступник голови Першої Центральної Української Народної Ради в Ужгороді і Михайло Бращайко, заступник секретаря, в цій справі, подали протестну телеграму до президента Е. Бенеша і до прем'єра М. Годжи. Треба підкреслити, що за мадярськими і чеськими законами урядовець переходив на пенсію із закінченням 65 років життя. Однак, А. Волошин саме тоді мав лише 64 роки й тому мудрагелі чеських народних соціялістів придумали, щоб А. Волошин сам просив про звільнення.

Очевидно, Августин Волошин цього не зробив, а обурене громадянство через Першу Центральну Українську Народну Раду домагалося, щоб Міністерство Шкільництва в Празі забрало радника Хмеларжа. (Вступна стаття „Нова Свобода" ч. 41).

11-го серпня А. Волошин написав вступну статтю: „Якої автономії домагаємося?", а 4-го вересня 1938 р. на політичному Конґресі Першої Центральної Української Народної Ради, в приявності 1,100 делеґатів із всіх частин Карпатської України, м.ін. сказав: „Домагаємось чесного здійснення нашої автономії за законами мирових договорів і конституційної грамоти, та протестуємо проти штучного поширювання шкідливої централізації! Домагаємось, щоб синів нашого народу приймати на працю до центральних та крайових урядів! Домагаємось, щоб нашому народові дати можливість повного господарського розвитку! Домагаємось забезпечення людських прав для всіх мешканців нашої країни! Бо тільки тоді Підкарпатська Русь станеться кріпостю нашої держави тут на східньому краї республіки!"

7-го вересня делеґація Першої Центральної Української Народної Ради на чолі з А. Волошином, та членами — Ю. Ревасм, Ст. Росохою, Ю. Гуснаєм, М. Долиною, В. Приймаком, І. Човбаном та інших, на авдієнції у прем'єра ЧСР М. Годжи, поставила рішучу вимогу повного зреалізування постанов мирового договору і конституції відносно автономії. Делеґація відвідала міністра справедливости Дерера і міністра шкільництва Франке і передала меморандум до канцелярії президента, бо Бенеш не прийняв делеґації.

Повернувши до Ужгороду, А. Волошин скликав ширшу Крайову Конференцію 1-ої ЦУНР на день 14 вересня, на якій повідомив про неуспішність делеґації. Після дебатування, Крайова Конференція прийняла постанову не вести дальших переговорів і не висилати більше делеґації до Праги, аж празька влада предкладе конкретний проєкт закону про автономію Карпатської України.

(Продовження буде)

Ювілейний концерт з нагоди 25-річчя Осередку СУМА в Ню Йорку

В неділю, 24-го лютого ц.р. в Авдиторії Фешен Інституту в Ню Йорку дівочий хор „Жайворонки" під диригентурою інж. Романа Степаняка і танцювальний ансамбль „Верховинці" під мистецьким керівництвом хореографа Олега Гензи дали імпозантний концерт присвячений 25-річчю Осередку СУМА в Ню Йорку.

Відслонилась занавіса і перед публікою з'явився живий тризуб, створений дівчатами-танцюристками, сполученими вишитими рушниками, а навколо того живого тризуба стояли гурти молоді з дівочого хору і танцювального ансамблю в чудових костюмах всіх земель України. Ця точка була так вміло, й так оригінально представлена, що зворушила до сліз присутніх на залі. Справді, ми бачили на нашому терені різні концерти, на вищому чи нижчому рівні, але такої чудової картини й краси, ми на сценах не бачили.

В дальшому ході концерту сто молодих дівчат і хлопців чарували й насолоджували понад дві години глядачів своїми піснями й танцями, пов'язаними поетичним словом. Зенітом цієї так гарної програми у фіналі був наш невмирущий гопак, виконаний з такою технікою, динамікою й вервою, що здавалось, вся публіка танцювала разом з танцюристами, а оплескам не було кінця. Так, це був дійсно неперевершений танок - гопак нашого ансамблю „Верховинці", з яким сміло можна їхати в світ і перед чужинцями репрезентувати танкове мистецтво. Танцювальний ансамбль „Верховинці" може конкурувати не тільки з найкращими танцювальними ансамблями у вільному світі, але і з такими ж танцювальними ансамблями, що час-від-часу приїжджають з поневоленої України. Все це, що ми бачили — творило одну незабутню чудову цілість. Захоплена публіка, яка заповнила велику залю (треба згадати, що в тому часі в Ню Йорку були ще інші імпрези), без перерви бурею оплесків вітала виконавців.

Виконавці тієї незабутньої імпрези — це непрофесійні хористки й непрофесійні танцюристи, але члени осередку СУМА. Це молодь, яка вчиться в середніх школах, каледжах і університетах. Ця молодь, помимо своїх студій, та помимо своїх обов'язків у даній організації, знаходить ще час ходити на проби мистецьких одиниць цьогож осередку, поглиблюючи знання з хорового й танкового мистецтва, що збагачує скарбницю тисячолітньої нашої культури. В сьогоднішні часи байдужности та духового незбалянсовання, треба подивляти невтомну працю і любов до рідної пісні і танку нашої молоді.

В часі цього чудового концерту серця глядачів були повні радости і щастя і кожному виринала та сама думка: „Україна живе, і буде жити на віки вічні, бо має кадри жертвенної молоді". І дальше, — коли ми так часто ставимо питання: „де наша молодь?" — її ми бачили у жертвенній праці на сцені, її ми бачили й чули на цьому гарному вечорі в залі, ми її бачимо в рядах молодечих організацій.

Коли говорити про цей так вдалий концерт, то ясно, що не можна оминути відданих і заслужених мистецьких керівників вище поданих одиниць, а саме: інж. Романа Степаняка й хореографа Олега Гензи. Вони вміли своєю жертвенною працею заохотити молодь до української пісні і до українського танку, і за це їм велика честь і шана, вдячність — подяка від цілої української спільноти. Ініціяторам концерту належиться признання, бо вони потрапили представити публіці Україну в усій її красі, радості і горю.

Хорові акомпаньювала молода, симпатична піяністка Хризанта Зубрицька-Янґ, а танцювальному ансамблеві оркестра „Верховинці" під керівництвом Тараса Левицького.

На-прикінці концерту голова Осередку СУМА Корнель Василик, невтомний і довголітній керівник і виховник молоді, в своїх змістовних словах зложив щиру подяку керівникам і виконавцям концерту, а також і публиці, за її масову участь в концерті.

Виконавців імпрези вітали теплими словами й кошиком квітів представники хору „Думка" О. Замята і М. Кулинич. А наймолодші сумівці обдарували Іванну Кононів і Дарію Ґензу букетами квітів.

При цьому я хочу ствердити, що я не музичний чи танковий критик. Я тільки хочу поділитись моїм спостереженням і враженням з відбутого концерту як глядач. Треба,

щоб Осередок СУМА частіше влаштовував подібні імпрези. Щасти Вам Боже!

Михайло Коцка

Відбулися Загальні Збори 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії

Асторія. — (ЛЕВ). В неділю, 7-го квітня ц. р. відбулись тут Річні Загальні Збори 35-го Відділу ООЧСУ. Зборами проводила президія в особах: ред. В. Левенець — голова, О. Галатин і П. Бурик — секретарі. Голова президії попросив до почесного стола представника Головної Управи ООЧСУ д-ра В. Савчака, представницю ОЖ ОЧСУ Марію Нестерчук і голову Осередку СУМА Івана Вітюка.

Загальні Збори вітали: д-р О. Соколишин від Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Ню Йорку і від Комітету Поневолених Народів, Марія Нестерчук від Головної Управи і асторійського Відділу ОЖ ОЧСУ і Іван Вітюк від Осередку СУМА в Асторії.

Звітуючи про діяльність Відділу, голова Василь Наум відмітив, що у звітньому часі Відділ провів велику суспільно-громадську роботу, а члени Відділу брали участь в зовнішньо-політичних акціях, що їх влаштовували УККА, Головна Управа ООЧСУ чи АБН. Побіч влаштовування національних свят і річниць, Відділ фінансово підтримував працю Головної Управи, брав масову участь в привітанні Патріярха Йосифа Сліпого в Ню Йорку, влаштував цілий ряд політичних доповідей з участю загально відомих політичних, громадських чи культурних діячів. Кромі голови звітували ще чотири члени Управи; касир Т. Байко, секретар П. Бурик, господарський референт В. Коваль і бібліотекар В. Якимів.

Офіційно від імени Головної Управи ООЧСУ вітав Збори д-р В. Савчак, який зробив коротеньку політичну аналізу подій в світі і Україні зокрема, познайомив присутніх з плянами праці ГУ ООЧСУ і подякував Управі Відділу за активну і ділову працю.

Після уділення абсолюторії уступаючій управі, Номінаційна комісія в складі Т. Байко, М. Сєнтий і І. Вітюк запропонувала такий склад нової Управи; д-р В. Нестерчук — голова, Я. Воловодюк — заступник голови, П. Бурик — секретар, Т. Байко — касир, ред. В. Левенець — пресовий референт, д-р В. Савчак культурно-освітній референт, В. Якимів — бібліотекар, В. Коваль — господарський референт і вільні члени: І. Дзядів, І. Вітюк, П. Галатин, М. Сєнтий, В. Наконечний. До Контрольної комісії вибрано: В. Наум — голова і д-р О. Соколишин і О. Галатин — члени.

Новообраний голова Відділу закликав членство до активної і дружньої праці, бо тільки в дружній атмосфері можна буде осягнути намічену мету.

Голова президії офіційно закрив Збори, а присутні відспівали „Не пора".

Увага! ЛИЦАРІ Увага!

ОРДЕНА ЗАЛІЗНОГО ХРЕСТА!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Подаємо до загального відома, а зокрема Лицарям Ордена Залізного Хреста наступне:

1) З прибутку, одержаного з розпродажу альманаха п. н. „У 60-річчя Зимового Походу Армії УНР" Орденська Рада Ордена Залізного Хреста Армії УНР приділила і виплатила нище наведені суми, як датки на ось які загально-національні цілі:

На УНРаду на руки ВДостойного Пана Президента УНРеспубліки в екзилі Миколи Лівицького 200.00 долярів; на Церкву-Пам'ятник в Бавнд Вруку; „Церкву в Потребі" на руки Блажен. Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого, Церкву св. Симона в Парижі, НТШ в Сарсель, Дар Українському Воєнному Інвалідові, НТШ в Ню Йорку, Вібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі та Музей при Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, — на всі ці 8 установ по 100.00 долярів, — всього разом 1,000.00 долярів.

2) Орденська Рада Ордена Залізного Хреста поставила досі пам'ятники на могилах пок. Лицарів Залізного Хреста: ген.-хор. О. Загродського і хор. Т. Грінченка, а пам'ятник на могилі підполк. Гр. Маслівця є на викінченні.

За Орденську Раду Ордена Залізного Хреста Армії УНР

Майор Василь Біловщук, голова — Майор Іван Вишник, секретар-скарбник

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА

і

СТАРШИНА ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ ТОРОНТО

висловлює свій глибокий смуток і жаль по втраті Почесного Члена Пласту в Канаді

св. п.

Інж. ІВАНА ЛУЧКОВА

члена Крайової Пластової Старшини в кількох каденціях, співробітника пластових видань, голови Осередка Праці Пластприяту в Торонті, організатора крайових пластових зустрічей, відомого фахівця-інженера і віцепрезидента фірми „Вайсрой" у Торонті, великого любителя і колекціонера українського друкованого слова в діяспорі, примірного парафіянина, члена громади, чоловіка й батька в родині.

Відійшов у Вічність 23-го лютого 1974 року в Торонті, проживши 51 років.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

●

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

у 40-ий день відбулося 6-го квітня ц. р. о годині 8-ій вранці, у церкві св. Йосафата в Торонті, Канада.

●

Пожертви замість квітів на могилу просимо складати на Фонд Бібліотеки при Українському Дослідному Інституті в Гарварді. Адреса: Harward Ukrainian Research Institute (Library Fund) c/o Mr. Ivan Bonk, 52 Halford Ave., Toronto, Ont. M6S 4E9, Canada.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих та Українську Громаду, що дня 17-го березня 1974 р. по довгій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІД і ПРАДІД

бл. п.

МИХАЙЛО ЛАЗАРУК

проживши 76 літ,

один з останніх сотник УСС-ів, залишивши у важкому горю Дружину, Дочку з Мужем, Синову, Внуків і Правнуків в Україні та Америці.

По торжественних похоронних відправах в середу, дня 20-го березня 1974 р. в українській католицькій церкві св. Михаїла в Мілвокі, Віскансин, поховано на цвинтарі св. Войтіха в Мілвокі.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
ДАРІЯ ГАРАСИМІВ — дочка з чоловіком КОНСТАНТИНОМ
ВОЛОДИМИР, ОКСАНА і ОЛЬГА — внуки в Америці
ОКСАНА і ЛЮБА — внуки на Україні
МИХАЙЛО, ТАМАРА і КАРЛО — правнуки в Америці
ЕВДОКІЯ й ОЛЕНА — сестри на Україні

МИКОЛА БАК

народжений 9-го червня 1914 р. у Старім Місті, повіт Лежайськ, ненадійно 1-го квітня 1974 р. заснав вічним сном — в посданні з Богом св. Тайною Євхаристії.

ПАРАСТАС був відправлений 3-го квітня у похороннім заведені М. Колодія, а ПОХОРОН відбувся 4-го квітня 1974 р. з церкви св. ап. Петра і Павла на цвинтарі св. Андрія в Пармі, Огайо.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:

вдова — ОЛЬГА
син — ЯРОСЛАВ
та Рідня у ЗСА, Польщі і в Україні

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. д-ра Богдана Олесницького

15.00 долярів складаю на дар Українському Воєнному Інвалідові.

Д-р ОСИП УТРИСКО

З глибоким сумом повідомляємо, що ненадійно упокоїлась в Бозі на 83-му році життя, 6-го квітня 1974 року наша Найдорожча

МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

АННА КІР РОМАНЮК з дому МЕЛЬНИК

народжена у Львові, Західня Україна.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 10-го квітня 1974 р. в Сиракюзах, Н. Й. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя.

В глибокому смутку:

доньки: СТЕФАНІЯ ЖИЗНЕВСЬКА
ГАЛИНА КІР КРУЛЬ з чоловіком
ІВАННА СЕМЧИШИН з чоловіком д-ром МИХАЙЛОМ
внуки: Д-р ЮРІЙ СЕМЧИШИН з дружиною КАРОЛИНОЮ
Мґр ОЛЕКСА ЖИЗНЕВСЬКИЙ
правнуки: МИХАЙЛО і ЛЯРИСА
брат — Д-р КЛИМ МЕЛЬНИК з родиною
та дальша Родина в Україні і на еміґрації

В П'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. **ОЛЬГИ ШУСТ**

що відійшла у Вічність 9-го квітня 1959 р. відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

у вівторок, 9-го квітня 1974 р.

о год. 8:30 ранку в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

Про молитви просить

син — ВАСИЛЬ ШУСТ

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ, ПЛАСТПРИЯТ і ОСЕРЕДОК ПРАЦІ УЛАДУ ПЛАСТОВИХ СЕНЬЙОРІВ в ЧИКАҐО, Ілл.

в глибокому смутку повідомляють, що в неділю, 7-го квітня 1974 року відійшов несподівано на Вічну Ватру, на 69-му році життя

ПЛАСТУН СЕНЬЙОР КЕРІВНИЦТВА

доктор ветеринарії

ВОЛОДИМИР ПОМІРКО

член 13-го Куреня УПС „Дубова Кора", відомий пластовий і суспільно-громадський діяч, улюблений виховник пластової молоді, довголітній станичний і член Станичної Ради в Чикаґо, Ілл.

ПОХОРОН — в середу, 10-го квітня 1974 р., о год. 9-ій ранку.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Повідомляємо Рідних, Знайомих і всю Пластову Братію, що дня 7-го квітня 1974 р. відійшов ненадійно, на 69-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

Д-Р ВОЛОДИМИР ПОМІРКО

ВЕТЕРИНАРНИЙ ЛІКАР, ПЛАСТУН-СЕНЬЙОР

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ із Собору св. Володимира і Ольги в Чикаґо, Ілл., відбудуться в середу, дня 10-го квітня 1974 року о годині 9-ій ранку.

Горем опечалені:

дружина — АННА
дочки — ОРЕСТА і КАЛИНА
внуки: АДРІЯНА, МАРКО і ТЕТЯНА
сестри: СТЕФАНІЯ ГАБА
МАРІЯ ЙОПЕК
АННА ТИНДИК
з Родинами
брати: ЕВСТАХІЙ
ОСИП
і ЯРОСЛАВ
з Родинами

У глибокому смутку повідомляємо, що на 74-му році життя, по короткій і важкій недузі, в шпиталі, в суботу, 30 березня 1974 р. упокоївся в Бозі і відійшов від нас на Вічний Спочинок, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ПАВЛО КОЗІН

Народжений 19-го квітня 1901 р. в Проскурові.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в похоронному заведенні Бугая. Тлінні останки Покійного спочивають на цвинтарі Evergreen Cemetery, в Detroit, Michigan. Покійний залишив близчу і дальшу Родину на Україні й Бразилії.

Горем прибиті:

вдова — ВІРА
дочки: ВАЛЕНТИНА СВИЧ з мужем ПЕТРОМ і дітьми
ТАМАРА ТВАЛЮК з мужем КОРНИЛОМ і Дітьми
НІНА МАЦЬКІВ з мужем ВАСИЛЕМ
сестра — ЕВГЕНІЯ САМЧУК з мужем ВОЛОДИМИРОМ і Дітьми, в Бразилії

ПРОВІДНА НЕДІЛЯ

на цвинтарі св. ап. Андрія при Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж.

- В Провідну Неділю, дня 21-го квітня ц. р., в Церкві-Пам'ятнику буде відслужена урочиста Соборна Архиєрейська Літургія, яку очолить Високопреосвященний МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ в сослуженні прибулого духовенства. Початок Літургії о годині 9:30 ранку.
- Крім того, о годині 11:30 ранку того ж дня, перед центральним хрестом на цвинтарі, буде відслужена традиційна вже ПАНАХИДА за душі спочилих наших попередників та героїв і мучеників українських-борців за волю й незалежність України. Після цієї ПАНАХИДИ Всечесні Отці будуть відправляти Панахиди над окремими могилками.
- До всенародньої молитви у цю ПРОВІДНУ НЕДІЛЮ за душі спочилих наших прадідів, дідів, батьків, матерів та братів і сестер, кличе

КОНСИСТОРІЯ Української Православної Церкви в США

ТАТАРСЬКИЙ МИСТЕЦЬ ВИБРАВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Так виглядала в карикатурі мистця Рема Багаутдінова втеча на волю родини Колесників і Ратушних. Керує „дядя Володя" Колесник, Рем-„Ременко" іде „на розворі".

тьох мистецьких комісій. Працював в галузі станкового живопису, книжкової графіки, пляката та монументального мистецтва (мозаїка, залізобетонний рельєф, чиканка в металі). У літі 1972 року з дружиною Тамарою, її сином В. Ратушним та з родиною Колесників втік із Совєтського Союзу через Болгарію та Югославію до Австрії. Після виїзду Колесників до Австралії, Рем переїхав до Мюнхену, де брав живу участь у мистецькому житті української громади. До ЗСА приїхав у квітні 1973 року, поселюючись у Ню Йорку. Брав участь у 19-ій річній виставці ОМУА в Ню Йорку.

Це коротко про Рема, якого в редакції зразу ж — на його вдоволення — „перехристили" на Ременка.

Тематика його заплянованої виставки у Філядельфії суто українська; побутово-історична. На виставці цій буде 63 картини, в цьому: олійні картини, шовкодруки, вироби у металі (чиканка), графіка (акварелі-рисунки).

Говорячи про свою втечу на Захід, мистець Рем із ноткою глибокого смутку сказав: „Покинув я свою батьківщину — Україну не тому, що я не люблю своєї країни, її природи, її людей, а тому, що не люблю тієї системи. Коли ж торкнутись мистецького аспекту — соцреалізм має дуже вузькі береги і там мистець задихається . . . і не може висловити себе повністю. Держава купляє тільки такі речі, які вважає за доцільні. Всі інші напрямки вона переслідує і забороняє, зокрема переслідується український націоналізм в мистецтві, тобто традиційну творчість. У Совєтському Союзі немає можливости творити, немає свободи у творчому вислові. Я з раннього дитинства перебував в Україні і страшенно її люблю, але тепер я захоплений безмежною свободою: я роблю, що захочу і творю як хочу. І хоч туга в мене за Україною велика — я вільний у всьому".

На осінь ц. р. мистця Рема Махмудовича Багаутдінова, запросили влаштувати свою виставку в ґалерії Інституту св. Володимира в Торонті.

УККА ПЛЯНУЄ В ЧЕРВНІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

но до Президії Секретаріяту в Торонті.

Екзекутивний директор УККА мґр І. Базарко звітував про відбуті концерти мистецьких ансамблів з Англії, турне яких відбулося в З'єдинених Стейтах Америки від 20-го до 31-го березня ц. р. Концерти перейшли з надзвичайним моральним і матеріяльним успіхом. Своєю численною участю наша громада в Америці доцінила велику вагу культурного обміну між країнами нашого поселення. Друге концертове турне пані Ганни Колесник знову спонзорує УККА, а влаштовують Відділи УККА в часі від 15-го квітня до 5-го травня ц. р. Звітодавець впевнений, що вони перейдуть із таким же успіхом, як проходили концерти в першому турне в лютому.

Рішено делеґувати на 10-ий Науковий З'їзд Українського Лікарського Т-ва, що відбудеться в днях від 25-го до 27-го травня ц. р. у Вашинґтоні, проф. Лева Добрянського і д-ра Антона Жуковського.

Голова Політичної Ради проф. Іван Вовчук порушив деякі справи, зв'язані з його відвідинами українських громад на західньому побережжі у Каліфорнії.

Редактор „Українського Квартальника" д-р Володимир Душник поінформував, що в листопаді 1974 р. припадає 30-річчя заснування „Українського Квартальника" та піддав пропозицію, щоб цю подію відзначити осінню цього року спеціяльною конференцією в Українському Інституті Америки з участю визначних українських і американських доповідачів, які обговорили б проблематику, якою займався і займається впродовж 30-ти років „Український Квартальник". По короткій дискусії Президія доручила д-рові В. Душникові виготовити відповідний плян для цього ювілейного відзначення.

Прийнято до відома рішення Екзекутиви СУК „Провидіння", що на місце померлого секретара Степана Спринського представником „Провидіння" в Екзекутиві УККА буде головний секретар Богдан Казанівський.

В цьому році Світова Рада Українських Комбатантських Організацій заплянувала відзначити 60-річчя повстання Українських Січових Стрільців. Вона звернулася до УККА з проханням видати відповідний заклик із привітанням цієї події і її творців. Президія Екзекутиви УККА рішила активно включитися в це відзначення і видати відповідний заклик.

По зреферуванню наспілої кореспонденції, закрито засідання Президії УККА в год. 11 вечора.

Ще один договір між ЗСА і СССР

Вашинґтон. — Підписана в Москві у травні 1972 року угода між ЗСА і СССР про співробітництво в галузі медичної науки, майже не функціонувала і була чистою формальністю. Щойно з хвилиною відновлення „дружнього співробітництва" між обидвома країнами в 1973 році поновлено також співпрацю між медиками обидвох країн. Пишучи про це, „Радянська Україна" з 2-го квітня ц.р. з захопленням відмічує, що „медики обидвох країн зуміли розв'язати багато складних питань". Важливим кроком, пише газета, було відкриття недавно прямої лінії зв'язку між спеціялістами Москви і Вашинґтону".

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДМИТРО РУДАКЕВИЧ, — колишній довголітній предсідник 147-го Відд. Укр. Народ. Союзу в Аллентавні, а останньо почесний предсідник цього ж Відділу, помер 14-го січня 1974 р. на 84-ому році життя. Покійний народився в Тернопільщині і прибув до Америки в 1907 р. та зараз таки включився в громадське та союзове життя українців Аллентавну та околиці. Покійний полишив у смутку дружину Марію, синів Володимира, Василя і Рассела, доньки Анну і Юлію, як також брата Олексу. Численна родина та місцева громада відпровадила 17-го січня цього заслуженого діяча на вічний спочинок.

Управа

ВОЛОДИМИР ДАРМОХВАЛ - член УНСоюзу, Відділ: 450, Пластовий; помер над раном 16-го січня 1974 р. на 71-ому році життя. Відійшов з наших рядів один з передових членів нашої великої братської організації. Брав живу участь в життю громади і помагав молоді, як активний пластун — сеніор. Був членом Контрольної Комісії Відділу. Полишив у смутку дружину Ольгу, Дітей. Внуків, які усі є членами УНС-у. Похований на православному цвинтарі в Бавнд Бруку.

Управа

СТЕПАН ГОШКО — член У.Н.С., Відд. ч. 484, Товариства Пласт в Монтреалі; помер 7-го березня 1974 на 63-ому році життя. Покійний народився 21-го жовтня 1911 в Дашаві, пов. Стрий, Зах. Укр., і став членом УНСоюзу в 1961. Полишив у смутку дружину Єлисавету, дочки Олесю, Лілу, сина Олега і троє внуків. Похорон відбувся 11-го березня 1974 на цвинтар Монт Роял в Монтреалі, Кве.

Вічна Йому Пам'ять!

Олександра Дольницька

ПЕТРО ГУМЕНЮК — член У.Н.С. Відд. ч. 54, Т-ва Укр. Січ в Ню Гейвен, Конн. Помер на 82-ому році життя. Покійний народився в 1891 році в Україні, і став членом УНСоюзу в 1945 р. Полишив у смутку Родину Березів в Томастон, Конн. Похорон відбувся 25-го лютого 1974 р. на цвинтар св. Михаїла в Терривілл, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар Відділу

АНДРІЙ НАКОНЕЧНИЙ — член У.Н.С. Відд. ч. 336, Т-ва Сокіл в Клівленд, Огайо. помер 16-го березня 1974 року на 58-ому році життя. Покійний народився 15-го березня 1916 р. в Жукові, — Любачів Україна, і став членом У.Н.С. 31. січня 1950 р. Полишив у смутку дружину Анастазію, 3-ох синів: Богдана, Стефана, Любомира і замужню дочку Гелен Керсел, брата Івана і сестру Анну Теслюк і брата і сестру Марію на Україні. Похорон відбувся 20. березня 1974 на цвинтар свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Гр. Кісіль - 336 Відд.

АНАСТАЗІЯ ПАНТЕЛЕМОН - членка УНС, Відд. ч. 108, Т-ва Голі Ґгост в Лейквуд, Огайо. Померла 4-го березня 1974 на 74-ому році життя. Покійна народилася 31. січня 1900 р. в Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1928 р. Полишила в смутку доньку Ольгу Годованцьа і 3 синів: Михайла, Володимира й Івана Пантелемонів. Похорон відбувся 7-го березня 1974р. на цвинтар Бруклин Гтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Коваль, секр.

МИХАЙЛО ЯБЛОНСЬКИЙ — член УНС, Відд. ч. 64, Т-ва Тараса Шевченка в Патерсон Н.Дж. помер 22-го 1974 р. на 81-ому році життя. Покійний народився 25-го лютого 1893 і став членом УНС 31-го липня 1929. Полишив у смутку дружину Анастаію, сина, доньку і внуків. Похорон відбувся на цвинтар Сідер Лявн в Патерсон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар Відд. 64

СТЕФАНІЯ КОРБО ГРИНЬ — членка УНС, Відд. ч. 149, померла 1974 року на 49-му році життя. Покійна народилася 8. 3. 24 р. в Лякванн Н.Й. і стала членкою УНСоюзу в листопаді 1940 р. Полишила в смутку чоловіка — Михайла Гриня, і сина Карла Андрев. Похорон відбувся 9-го березня 1974 на цвинтар Святого Хреста.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар Відділу

АҐНЕС МОДНИЙ — членка УНС, Відд. ч. 272 Т-ва Згода в Мапльвуд, Н.Дж. Померла 17. березня 1973 на 68-ому році життя. Покійна народилася 1905 в селі Дорофнівка, Тернопільський повіт на Україні і стала членкою УНСоюзу в 1953 р. Полишила в смутку мужа Николу, сина Андрія і дочку Антошку. Похорон відбувся 16-го березня на цвинтар Розедале в Оранж, Н.Дж

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар Відділу 272

ГЕЛЕН СКОЧИПЕЦЬ - членка УНС. Відд. ч. 33 в Чікаґо. Померла 5-го березня 1974 р. на 72-ому році життя. Покійна народилася 2-го [illegible] 1901 в Україні, і стала членкою УНС. Полишила мужа Йосифа, дітей: Ольгу, Стефана, Розалію, Русель, Емілія і 9 правнуків. Похорон відбувся 9-го березня 1974 на цвинтар Гора Надії в Ворт, Ілліноїс.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар Відділу

ПЕТРО ТІЦЬКИЙ — член УНС, Відд. ч. 217, Т-ва Святого Йосафата в Рочестері Н.Й. Помер 16-го лютого 1974. Покійний народився в Рочестері і став членом УНС в 1946 р. Полишив у смутку дружину Аліцію 3-ох синів Рандлє, Скотта і Лянсе; доньку Тамару; батька Івана, 3 сестри — Анну, Катерину і Марію, він був ветераном Другої Світової Війни. Похорон відбувся 19-го лютого 1974 на цвинтарі в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Відділу

АННА СКИБА — членка УНС, Відд. ч. 5 Т-ва Св. Миколая в Асторії, Н.Й. Померла 14. 3. 1974 р. на 76-му році життя. Покійна народилася в 1897 р. в Обрівці, пов. Ярослав, Укр. і стала членкою УНСоюзу в 1935 р. Полишила в смутку синів Івана і Михайла з родиною — двоє внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Михайла, в Асторія Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

АННА ДВОРНЯК — членка УНС, Відд. ч. 219, Т-ва Михайла Грушевського в Ньюарку, Н.Дж. Померла 27-го лютого 1974 на 76-ому році життя. Покійна народилася 14-го вересня 1897 на Україні, а як переїхала до З.С.А. стала членкою УНС в 1934 р. Полишила в смутку мужа Петра, сина Стефана, і внуків Сузанну, Йоді, Джакі Дворник. Похорон відбувся 1-го березня 1974 на цвинтар Еверґрін в Елізабет, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

СЕРГІЙ СУЩИК — член УНС Відд. ч. 33, Т-ва св. Богородиці в Чікаґо, Ілл. Помер 5-го березня 1974 на 49-ому році життя. Покійний народився в Матіївці, Україна, а в 1949 став членом УНСоюзу. Полишив у смутку дружину Галину, двоє дітей — Андрія і Ольгу — маму й сестру. Похорон відбувся на цвинтар Mt. Hope в Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар Відділу

ЮЛІЯН ДМИТРУК — член УНС, Відд. ч. 217, Т-ва Св. Йосафата в Рочестері, Н.Й. Помер 11-го лютого 1974 р. на 84-ому році життя. Покійний народився 1888 в Україні, а в 1915 р. став членом УНСоюзу. Полишив у смутку доньку Марію, 6 внуків, 10 правнуків. Похорон відбувся 16-го лютого 1974 на цвинтар Голі Сепульхре, в Рочестер, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Відділу

МИХАЙЛО ТИХОЛІЗ - член УНС, Відд. ч. 147, Т-ва Святого Михайла в Аллентовн, Па. Помер 19-го лютого 1974 р. на 52-ому році життя. Покійний народився в 1921 р. в Аллентовні, Па. і став членом УНСоюзу в 1938 р. Полишив у смутку дружину Маргариту і доньку Шарон Тихоліз. Похорон відбувся 22-го лютого 1974 р. на цвинтар Св. Марії Укр. Правосл. Церкви в Фуллертон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар Відділу

ІВАН АТАМАНЕЦЬ — член УНС, Відд. ч. 14, Т-ва Чорноморська Січ в Ньюарку, Н.Дж. Помер 31-го січня 1974 р. на 74-ому році життя. Покійний народився в Ньюарку і там став членом УНСоюзу 1929 р. Полишив у смутку сина Володимира.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Відділу

ГРИГОРІЙ КОЗЯР — член УНС, Відд. ч. 2 Т-ва в Монт Кармель, Па. Помер 21-го лютого 1974 р. на 87-ому році життя. Покійний народився в Галичині, а в 1934 р. став членом УНСоюзу. Полишив у смутку: Андрія, Теодора, Павла, Петра, Ольгу Махуську, Анну Костишак, Пеарль Хвастяк, Саллі Гордон. Похорон відбувся 25-го лют. 1974 на цвинтар Свв. Петра і Павла в Монт Кармель, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Єлисавета Сенькович

АННА ЛАВРИК — членка УНСоюзу, Відд. ч. 379 Т-ва Св. Юрія в Чікаґо, Ілл. Померла 11-го листопада 1973 р. на 26-ому році життя. Покійна народилася 28-го серпня 1947 в Німеччині, а в 1950 стала членкою УНСоюзу. Полишила в смутку батька Івана, матір Марію і бабцю в Чікаґо та сина Лері Банковскі. Похорон відбувся 14-го листопада 1974 на цвинтар св. Адальберта в Нілес, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Семків

ІВАН ЗДИРКО — член У.Н.С Відд. ч. 361, Т-ва Дністер в Ню Йорку. Помер 25-го січня 1974 на 80-ому році життя. Покійний народився 17. XII. 1892 р. в Шибалин, а в 1918 р. став членом УНСоюзу. Полишив у смутку: 3 доньки, 2 сини 9 внуків і 11 правнуків. 28-го січня 1974 р. його поховано на цвинтарі Кальварія в Лонг Ісланд Сіті, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар Відділу

КСЕНЯ ЛУКНИЦЬКА - членка УНСоюзу, Відд. ч. 147 Т-ва Св. Михайла в Аллентовн, Па. Померла 3-го лютого 1974 на 50-ому році життя. Покійна народилася 1924 р. в Городках, Україна, членкою УНСоюзу стала в 1954 році. Полишила в смутку мужа Василя, доньку Надію, сина Евгена, і Романа. Похорон відбувся 9-го лютого 1974 на цвинтарі Св. Андрія в Бавнд Бруку Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Гуцалюк

ДМИТРО ШМАГАЛА - Почесний Член Головного Уряду, кол. гол. радний і довголітній член УНСоюзу, Відд. ч. 102, Т-ва Св. Петра і Павла в Клівленд, Огайо. Помер 31-го січня 1974 р. на 78-ому році життя. Покійний народився 10-го листопада 1896 р. в Лубін, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу в 1915 році. Полишив у смутку дружину Броніславу, доньок п-і Ніколяє Бобечко, п-і Євгенію Волошин і сина Тараса. 5 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 2-го лютого 1974 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар Відділу

МЕТРО СЕМЕНКО — член УНС, Відд. ч. 126, Т-ва Св. Івана Хрестителя в Сліквілл, Па. Помер 23. січня 1974 р. на 56-ому році життя. Покійний народився 8. серпня 1917 р. в Форбес Род, Па., і став членом УНСоюзу в 1936 році. Полишив у смутку дружину, двох синів, 3 внуки, братів тут і братів та сестер у Румунії. Похорон відбувся 26-го січня 1974 на цвинтарі Свв. Кирила і Методія в Джаннетте, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Відділу

ПЕТРО ПРУС — член УНСоюзу, Відд. ч. 261, Т-ва Україна в Віллямстовн, Н.Дж. Помер 19. січня 1974 на 83-ому році життя. Покійний народився 17. лютого 1888 році в Рогатині, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу 31. травня 1924 року. Полишив у смутку 7 синів, 5 доньок, 32 внуки і 10 правнуки. Похорон відбувся 23. січня 1974 на укр. кат. цвинтарі Свв. Петра і Павла в Віллямстовн, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

НЕНСІ КЕДРИЛЬ — членка УНС, Відд. ч. 215, Т-ва Братства Св. Михаїла в Горнелл, Н.Й. Померла 23. січня 1974 на 74-ому році життя. Покійна народилася 25 серпня 1899 року в Україні і стала членкою УНС в 1941 році. Полишила в смутку мужа Михайла. Похорон відбувся 26. січня ц.р. на цвинтарі Св. Анни в Горнелл, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Назар

ЛІЛІЯН БОЧУЛЯК — членка УНС, Відд. ч. 112, Т-ва Святої Марії в Парма, Огайо. Померла 17. січня 1974 на 50-ому році життя. Покійна народилася 4 січня 1923 р. в Клівленд, Огайо, і стала членкою УНСоюзу 31. серпня 1943 р. Полишила в смутку: мужа Стефана. Похорон відбувся 21 січня 1974 р. на цвинтарі Свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Капраль

ТЕОДОЗІЯ ГАЙДУК — членка УНС, Відд. ч. 94, Т-ва Маркіяна Шашкевича в Гамтрамк. Померла 26. січня 1974 на 84-ому році життя. Покійна народ. 14-го квітня 1889 в Бобятині, Сокальщина, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1937 р. Полишила в смутку: ВАРВАРУ Г. Сакетт — донька, Джамес Н. Сакетт і доньку, Василя Гайдука — сина з дружиною і 3 синів — внуків. Похорон відбувся 29. січня 1974 на цвинтарі Мт. Олівет у Детройті, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

МАРІЯ КОТЕЛЕЦЬ — членка УНС, Відд. ч. 304 в Боффало, Н.Й. Померла 14. січня 1974. Покійна народилася 4. листопада 1889 р. в Одреховій, Україна, і стала членкою УНС в 1927 р. Полишила в смутку: синів Михайла і Теодора, внуків і брата. Похорон відбувся 17. січня 74 на цвинтарі Мт. Олівет в Товн оф Тонаванда, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія І. Гнатик

КСЕНЯ ОЛІЙНИК — членка УНСоюзу, Відд. ч. 124, Т-ва Св. Миколая в Армрод, Па. Померла 26. січня 1974 року на 83-ому р. ж. Покійна народилася на Україні і стала в 1923 р. членкою УНСоюзу. Полишила в смутку доньки: Нора, Катерина, Олена, Марія і Анна. Похорон відбувся на цвинтарю Св. Івана в Нортгамптон, Па.

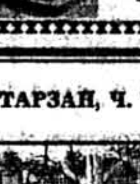
Вічна Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

ТАРЗАН, Ч. 7100. Грозить небезпека!

Твій плян увінчався успіхом, Тарзане! Буто-носоріг врятований!..

Ха, ха, ха! Чи не виглядає він смішно, ковзаючи на болоті?

Врятуваний від смерти, збентежений ссавець старається якнайшвидше втекти в джунглі...

Ого! Будемо мати клопіт!